

KÖSZÖNTÉSEK

Dr. Hubert Trimmel 75 éve

Társulatunk külföldi tiszteletbeli tagja, dr. Hubert Trimmel professzor 1999. októberében ünnepelte 75. születésnapját. A Nemzetközi Szepeológiai Unió volt főtükára, majd 1993-ig elnöke, a bécsi Barlangtani Intézet egykori vezetője ez alkalomból számos elismerésben részesült. Az Osztrák Barlangkutató Szövetség megalakulásának 50. évfordulója, valamint a Dachstein-régió Világörökség Listára történt felvétele alkalmából rendezett ünnepségek keretében Obertraun polgármestere „Obertraun arany emlékérmét” adta át Trimmel professornak. Az Osztrák Barlangkutató Szövetség „Nagy arany barlangi medve” díjat adományozott a jubilánsnak.

Társulatunk ezúton is szívből köszönti az ünnepeltet.

Fleck Nóra

1998—99-ben Társulatunk több régi, érdemes tagja is születésének kerek számú évfordulóját ünnepli. Valamennyiüket tisztelettel és szeretettel köszöntjük, és jó egészséget, meg további eredményes munkásságot kívánunk nekik.

Az 1998. évben ünneplők:

Vass Béla 75 éves

Betöltötte 75. életévét Vass Béla MTESZ-díjas mérnök, aki Pécssett a Dunántúli Tudományos Kutatóintézet karszt- és barlangkutatóinak munkájába 1953-ban kapcsolódott be. 1954-ben társával sikerült bejutniuk az Abaligeti-barlang felső termébe. 1958-tól a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal keretében önálló kutatócsoportot szervezett, és megkezdték az ortúii Vízfő barlangjának forrás felőli feltárását. Két szifonon vízszintsüllyesztéssel áthatolva 170 m hosszan feltárták a barlang főjáratát. Kutatómunkát szervezett a Vízfő forrás

vízgyűjtőjéhez tartozó Szuado-völgy egyik víznyelőjére, ahol 60 m mélységben sikerült elérniük a folyóvizet. A barlangkutatásai során föltárt karsztvízkészleteket a megyei vízművek építése során hasznosította. Kezdeményezése alapján tárták föl a harkányi gyógyfürdő langos karsztvizeit, amelyekkel a fürdő és a kórház gyógyvízellátását hővítették. A szoros értelemben vett barlangkutatást máig sem hagyta abba, jelenleg a Szegedi Tudományegyetem barlangkutatóival dolgozik együtt, segítve azok Pécs környéki kutatómunkáit.

Dr. Markó László 70. éves

70. születésnapján szeretettel köszöntjük dr. Markó László akadémikust, Társulatunk tiszteletbeli tagját.

Debrecenben, 1928. okt. 16-án született, Budapesten szerzett vegyészmérnöki diplomát. Veszprémhez kötődik munkássága. Több száz dolgozatban dokumentált szakmai tevékenységének értékelésére sem helyünk, sem kompetenciánk nincsen: egyértelműen fémjelzi a Magyar Tudományos Akadémia elismerése és a kivívtat nemzetközi tekintély. Szerencsénkre e hatalmas teljesítmény mellett arra is maradt ideje és energiája, hogy a barlangkutatásban is szép eredményeket érjen el, és a barlangtanban jelentős mérföldköveket rakjon le.

Jóval a Társulat újjászervezése előtt, 1954-ben alapította meg a Veszprémi Barlangkutató csoportot. Vezetésével a környéken számos barlangot tártak fel. Ezek közül legjelentősebbek: a pulai Bazalt-barlang, mely

Magyarország egyik legnagyobb nemkarsztos barlangja, és a Csőszpusztai-barlang (ezt nem hivatalosan ma is Markó-barlangnak nevezik). Sajnos a baradlai tragédia nyomán támasztott politikai-ideológiai hecckampány csoportjának kényszerű feloszlásához vezetett (sok más csoporthoz hasonlóan), és ez a feltárások ígéretes sorozatát megszakította.

Vegyészként a barlangtanban főként a kalcium-karbonát-magnéziumkarbonát elegyek oldhatóságával és dolomitbarlangokból származó cseppkövek elemzésével foglalkozott. A barlanggenetika számára nagy jelentőségű az a megállapítása, hogy a beszivárgó víz azért válik telítet-túltelítetté, mert a huzat elviszi a széndioxidot (1962.): így a barlang fejlődése két szakaszra osztható: a szellőzés lehetővé válásával kezdődik meg a cseppkőképződés. Mindezek jelentőségét messze felülmúlja az a felismerés, hogy a barlangi huzat fő hajtóereje a

keményhatás (a repedésekben lévő és a külső levegő hőmérsékletének különbözőségéből következő sűrűségkülönbség — 1956. — társszerző Jakucs L.) Ez egy rég kutatott problémára adott világos megoldást, és a teljesen új kulcsot jelent a barlangmeteorológiai jelenségek értelmezéséhez.

Dr. Cser Ferenc 60 éves

60. születésnapján szeretettel köszöntjük dr. Cser Ferenc okleveles vegyész-mémőköt, a kémiai tudományok doktorát, Társulatunk alapító tagját.

1938. márc. 17-én született, a barlangkutatásba egyetemi hallgató korában kapcsolódott be. Kezdetől mindmáig a Papp Ferenc csoport tagja, barlangtani kutatásait a csoport számára épült Papp Ferenc kutatóállomáson folytatta. Munkássága sokoldalú, pl. először a Vass Imre-barlangi meteorológiai-hidrológiai távmérő rendszer építésében vett részt. Számos népszerű dalszöveget írt (HVDJE). Eredményeinek zöme (de korántsem mind) természetesen szakmájához csatlakozik: kalcit-aragonit kérdés, heliktitek fajtái és szerkezetük (Maucha László geológus tagtársunkkal egy sok éve folyó

Dr. Czajlik István 60 éves

60. születésnapján szeretettel köszöntjük Dr. Czajlik István okleveles vegyész-mémőköt, a kémiai tudományos kandidátusát, az Érembizottság tagját. 1938. márc. 10-én született. Egyetemi hallgató korától folyamatosan a Papp Ferenc csoport tagja (a csoport korábban más nevenek szerepelt), és a Társulatnak alapítói közé tartozik; az "alapító tag" címet csak azért nem kapta meg, mert tagsága 10 évre (1974-83.) megszakadt. Sokat dolgozott együtt kollégájával,

Hírek szerint Markó László mostanában emlékiratait írja. Születésnapjára sok szeretettel és nagy tisztelettel gratulálva szívből kívánunk az íráshoz és a további eredményekhez jó erőt és egészséget!

nemzetközi vita végére tettek pontot!), keveredési korrózió egyes kérdései, Ca-Mg együttkristályosodás stb. A csoport irodalomjegyzékében 18 barlangtani közleménnyel szerepel. Magas szintű tudományos munkáját Társulatunk 1987-ben Kadić-éremmel ismerte el. Hosszú ideig a Választmány tagja volt, legutóbb 1986-tól az Elnökség tagja. Ez utóbbi tisztségében kezdte szervezni a X. Szeleológiai Kongresszust, míg 1989. tavaszán külföldi munkaszerződésre való tekintettel tisztségéről le nem mondott. Azóta Ausztráliában él és dolgozik, és a nagy távolságra való tekintettel csak nagyritkán látogat haza. A kapcsolat azonban nem szakadt meg.

A távolból kívánunk jó egészséget, sok sikert, jó szerencsét — és mielőbbi viszontlátást!

Dénesné Lustig Valéria 60 éves

Dr. Cser Ferencel. Önállóan főként a csepegő vizek elemzésével foglalkozott. Ő vezette be a fajlagos ellenállás Kessler-féle mérése helyett a fajlagos vezetés használatát, mely utóbbi a karsztvíz töménységével lineáris kapcsolatban van, így matematikailag sokkal jobban kezelhető. 1981-től az Érembizottság tagjaként vesz részt a Társulat munkájában.

A születésnap alkalmából szeretettel gratulálunk, és minden jót kívánunk!

A barlangkutatásba 1960 elején kapcsolódott be, midőn a Budapesti Vörös Meteor Természetbarát Egyesület Barlangkutató Szakosztályának és ugyanakkor Társulatunknak is tagja lett. Az év tavaszán részt vett a Meteor terasznyei hűsvéti kutatótáborban, nyáron pedig az Imolai-ördöglyuk feltárására szervezett kutatótábor munkáiban. 1961 nyarán ismét az imolai kutatótáborban dolgozott, közvetlenül utána pedig az alsó-hegyi kutatások részese lett, és részt vett az akkor feltárt Meteor-barlang első bejárásain. 1962 tavaszán az alsó-hegyi víznyelők nyomjelzésére szervezett expedíció labormunkáinak részese volt, nyáron pedig sorra mérte az Alsó-hegy Bódva-völgyi és Torna-völgyi forrásainak hozamát és kémiai összetételét. Az MKBT közgyűlése a Társulat választmányának tagjává választotta és ezt a tisztelet több cikluson át betöltötte. A következő években is az alsó-hegyi kutatómunkák állandó résztvevője volt. A Magyar Barlangi Mentőszolgálat munkájába annak megszerveződésekor bekapcsolódott és folyamatosan részt vett akcióiban, a mai napig is a BMSZ tartalékos tagja. Részt vett a Magyar Barlangi Mentőszolgálat által szervezett nemzetközi barlangimentő konferenciák munkájában, valamint számos Nemzetközi Szeleológiai Kongresszuson és konferencián. Barlangi mentések és gyakorlatok, valamint barlangi kutatómunkák és konferenciák meg egyéb barlangász események munkáját

dokumentálta és dokumentálja napjainkban is fotóin. Képeivel gyakran találkozunk szakpublikációkban és a

Karszt és Barlang hasábjain is.

D. Gy.

Dr. Fodor István 60 éves

Társulatunknak hosszú időn át volt elnöke dr. Fodor István professzor, aki ma is Dél-dunántúli Területi Szervezetünk elnöke és az Érembizottság tagja, és akit kiemelkedő tudományos munkásságáért Társulatunk 1980-ban Kadić Ottokár-éremmel tüntetett ki szintén

1998-ban ünnepelte 60. születésnapját. Munkásságát és érdemeit a Karszt és Barlang ugyanezen számában méltatjuk, annak kapcsán, hogy őt a küldöttközgyűlés Társulatunk tiszteletbeli tagjává választotta.

Zentai Ferenc 60 éves

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport megszervezője, a Tési-fennsíkron folytatott rendkívül sikeres barlangkutató munkák irányítója, a ma is aktív Zentai Ferenc tanár, akit kimagasló feltáró kutatási eredményeiért Társulatunk 1979-ben Vass Imre-éremmel tüntetett ki, 1998-ban szintén betöltötte 60. életévét. Munkásságát és érdemeit a Karszt és Barlang ugyanezen számában méltatjuk, annak kapcsán,

hogy ez évi küldöttközgyűlésünkön a Társulat Herman Ottó-érem kitüntetését vehette át.

80. születésnapja alkalmából szeretettel köszöntjük **Molnár István** tagtársunkat, a Mecseki Karszt- és Barlangkutató Egyesület tagját, továbbá 60. születésnapja alkalmából **Barczikay Dénes** tagtársunkat, a SZIKKTI Barlangkutató Csoport vezetőjét.

Az 1999-ben ünneplők

Horváth János 75 éves

A hazai barlangtérképezés egyik iskolateremtő alakja a Kinizsi barlangkutató Csoport tagjaként az 1950-es évek óta a szervezett magyar barlangkutatás legszerényebb, mégis meghatározó egyénisége. Aktív feltáró tevékenységet kezdetben az Égerszög környéki karszterületen folytatott, később a Budai-hegységben és a Pilisben is. Érdeklődését hamar felkeltette a barlangok térképi ábrázolása, amelyben sajátos ábrázolásmódját precíz, lelkiismeretes mérés technikával párosított.

Szemlő-hegyi-barlang térképe ma is e műfaj hazai etalonja. Évtizedeken át vezette a Társulat Kartográfiai Szakbizottságát. Elkészítette a hazai barlangtérképek szakrendi mutatóját, létrehozta a Társulat térképtárát, amely a Társulat szakgyűjteményeinek legértékesebb része. 1989-ben a Társulat tiszteleti tagjává választotta. Halk szavú, szerény, és mindig segítőkész egyénisége barlangkutatók generációjának szolgált példaként, önzetlen kutatótársként.

Rényei Márta 60 éves

60. születésnapja alkalmából szeretettel köszöntjük Rényi Mártát, aki 1958-tól máig tagja a Papp Ferenc Barlangkutató Csoportnak. A csoporttal való együttműködését, mint a Jósfaói Karsztkutató Állomás dolgozója kezdte el, amikor férjével — Berhidai Gyulával együtt — az Állomás elsők között tevékenykedő munkatársai voltak 1958–1959-ben. Rendszeresen és igen aktívan részt vett a Vass Imre-barlangnak és feltételezett egykori viznyelőjének, a Musztáng-barlangnak feltárási munkáiban. 1959-ben alapító tagja volt a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak. 1989-ben aktívan részt vett a

budapesti 10. Nemzetközi Szepeleológiai Kongresszus szervezésében és lebonyolításában. A hidrogeológiai kirándulások tolmácsként dolgozott, és a Karszt és Barlang 1989/I–II számában ő írta meg a kirándulási beszámolót is „Magyarországi karszthidrológiai és szepeleológiai objektumok” címmel.

60. születésnapja alkalmából ugyancsak szeretettel köszöntjük **Hégráth László** tagtársunkat.

Dénes György—Gádosor Miklós—Maucha László—Szablyár Péter